

А К Т

лісопатологічного обстеження насаджень на доцільність
призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів,
а саме вибіркового санітарного рубки в насадженнях
Яворівського національного природного парку.

16 листопада 2023 року

с.м. Івано-Франкове

Нами, заступником директора ДСЛП «Львівлісозахист» Василем СЕНИКОМ, провідним інженером-лісопатологом відділу нагляду і прогнозу ДСЛП „Львівлісозахист” Ростиславом ФЕДАКОМ в присутності заступника директора-головного природознавця Яворівського НПП Ігоря ПЛЕСАКА, начальника Янівського ПНДВ Стефана ГАВРОНСЬКОГО, начальника Млинківського ПНДВ Олега ЗАНКА, провідного інженера з охорони природних екосистем Миколи ГАВРИЛКА проведено обстеження лісових насаджень на доцільність проведення в них заходів з поліпшення санітарного стану, а саме вибіркового санітарного рубки.

Перед проведенням лісопатологічного обстеження опрацьовано матеріали лісовпорядкування, матеріали інвентаризації осередків шкідників та хвороб лісу, повідомлення про появу ознак погіршення санітарного стану лісових насаджень, перелік заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Лісопатологічне обстеження проводилося рекогносцирувальним методом з уточненням меж ділянок, в яких планується проведення вибіркового санітарного рубки, шляхом проходження по периметру та по ходових лініях, з метою визначення видового складу хвороб, шкідників та інших патологій лісових насаджень, встановлення ступені пошкодження дерев, які підлягають обов'язковому вирубуванню згідно вимог „Санітарних правил в лісах України”.

Лісівничо-таксаційна характеристика обстежених деревостанів наведена на підставі Матеріалів лісовпорядкування, зокрема, Проекту організації території та розвитку природних комплексів Яворівського НПП Львівської області за 2011 рік та Проекту організації та розвитку лісового господарства Яворівського НПП (Таксаційний опис, відомості поквартальних підсумків за 2011 рік).

Всього лісопатологічне обстеження насаджень на доцільність призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану, а саме вибіркового санітарного рубки проведено на загальній площі **65,4 га**.

Янівське природоохоронне науково-дослідне відділення:

Квартал 5, виділ 10, площа 1,1 га.

Насадження даного виділу знаходиться в зоні стаціонарної рекреації, безпосередньо у відпочинковому осередку.

Непоодинокі дерева сосни звичайно мають **нахил понад 30 градусів** від вертикальної осі, основні скелетні гілки крон на 2/3 мертві та несуть безпосередню загрозу відвідувачам зони відпочинку. Поодинокі дерева сосни пошкоджені стовбуровими шкідниками з відпадання кори та опадання хвої.

Хворі та ослаблені дерева сосни впритул розміщені біля еколого-просвітницького візит-центру та рекреаційних споруд (альтанки, відпочинкові будинки та господарські споруди).

Ступінь пошкодження насадження слабка. Доцільно провести вибірково санітарну рубку.

Квартал 5, виділ 11, площа 3,0 га.

Насадження даного виділу знаходиться в зоні стаціонарної рекреації, безпосередньо у відпочинковому осередку.

. Наявні дерева сосни звичайної із зламаними стовбурами та більш ніж 2/3 верхньої частини крони, **нахилом стовбура** понад 30 градусів від вертикальної осі, а також з дугоподібно зігнутими стовбурами. Частина дерев, які звалені на землю втратила свою технічну придатність (неліквідна деревина).

Ступінь пошкодження насадження слабка. Доцільно провести вибірку санітарну рубку.

Квартал 5, виділ 12, площа 1,1 га.

Насадження даного виділу знаходиться в зоні стаціонарної рекреації, безпосередньо у відпочинковому осередку.

Непоодинокі дерева сосни звичайної мають нахил понад 30 градусів від вертикальної осі, основні скелетні гілки крон на 2/3 мертві та несуть безпосередню загрозу відвідувачам зони відпочинку. Поодинокі дерева сосни пошкоджені **стовбуровими шкідниками** з відпадання кори та опадання хвої.

Хворі та ослаблені дерева сосни впритул розміщені біля рекреаційних споруд (альтанки, відпочинкові будинки).

Ступінь пошкодження насадження слабка. Доцільно провести вибірку санітарну рубку.

Квартал 8, виділ 3, площа 2,9 га.

Насадження пошкоджене **вітром**. Наявні дерева із поваленими та зламаними стовбурами на більш ніж 2/3 верхньої частини крони, **нахилом стовбура** понад 30 градусів від вертикальної осі.

Ступінь пошкодження насадження слабка. Доцільно провести вибірку санітарну рубку.

Квартал 12, виділ 11, площа 4,6 га.(в рубку 4,4 га).

Насадження пошкоджене **вітром**. Наявні дерева бука лісового із поваленими та зламаними стовбурами на більш ніж 2/3 верхньої частини крони, **нахилом стовбура** понад 30 градусів від вертикальної осі.

Сухостійні та вмираючі дерева граба пошкоджені стовбуровими та технічними шкідниками.

Частина дерев осики та берези є неліквідною.

Ступінь пошкодження насадження слабка.

Доцільно провести вибірку санітарну рубку.

Квартал 13, виділ 7, площа 2,1 га.(в рубку 2,0га).

Насадження пошкоджене **вітром**. Наявні дерева із поваленими та зламаними стовбурами на більш ніж 2/3 верхньої частини крони, **нахилом стовбура** понад 30 градусів від вертикальної осі.

Частина мертвих дерев сосни звичайної втратила свою технічну придатність, деструкція деревини IV категорії.

Ялина європейська практично випала зі складу насадження, пошкоджена короїдами та технічними шкідниками.

Ступінь пошкодження насадження слабка. Доцільно провести вибірку санітарну рубку.

Квартал 18, виділ 4, площа 11,5 га.(в рубку 10,9 га)

Насадження пошкоджене **вітром**. Наявні дерева із поваленими та зламаними стовбурами на більш ніж 2/3 верхньої частини крони, **нахилом стовбура** понад 30 градусів від вертикальної осі.

Ступінь пошкодження насадження слабка. Доцільно провести вибірку санітарну рубку.

Частина дерев берези є неліквідною.

Квартал 30, виділ 7, площа 4,8 га.(в рубку 4,5 га).

Виявлено групове всихання та пошкодження крон та дерев бука лісового. Найвні дерева бука лісового із поваленими та зламаними стовбурами на більш ніж 2/3 верхньої частини крони, нахилом стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі.

Граб звичайний та береза повисла сильно ослаблена, уражена стовбуровими та технічними шкідниками. Частина дерев берези є неліквідною та втратила свою технічну придатність.

Ступінь пошкодження насадження слабка. Доцільно провести вибірккову санітарну рубку.

Квартал 33, виділ 16, площа 2,8 га.

Групове всихання граба звичайного. На мертвих деревах граба відсутня кора та виявлені ходи стовбурових шкідників. Найвні дерева із поваленими, зламаними і розколеними стовбурами навпіл (ясеня звичайного, клена гостролистого та інших порід), а також нахилом дерев понад 30 градусів від вертикальної осі.

Ступінь пошкодження насадження слабка. Доцільно провести вибірккову санітарну рубку.

Квартал 39, виділ 7, площа 1,2 га.

Дерева дуба чербоного пошкоджені вітром. Найвні дерева із поваленими та зламаними стовбурами на більш ніж 2/3 верхньої частини крони, нахилом стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі.

Ступінь пошкодження насадження слабка. Доцільно провести вибірккову санітарну рубку.

Млинківське природоохоронне науково-дослідне відділення:

Квартал 3, виділ 10, площа 5,9 га.

Насадження пошкоджене вітром. Найвні дерева сосни звичайної із поваленими та зламаними стовбурами на більш ніж 2/3 верхньої частини крони, нахилом стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі. Частина дерев сосни є неліквідною та втратила свою технічну придатність.

Ступінь пошкодження насадження слабка. Доцільно провести вибірккову санітарну рубку.

Частина дерев сосни є неліквідною.

Квартал 14, виділ 11, площа 2,0 га.

Групове пошкодження дерев граба стовбуровими та технічними шкідниками. Найвні дерева осики із поваленими та зламаними стовбурами на більш ніж 2/3 верхньої частини крони, відпалою корою від стовбурів та ознаки життєдіяльності технічних шкідників, а також нахилом стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі.

Ступінь пошкодження насадження слабка. Доцільно провести вибірккову санітарну рубку.

Квартал 17, виділ 16, площа 3,2 га.(в рубку 3,0 га)

Дерева бука лісового із зламаними та суховершинними стовбурами більш ніж 2/3 частини крони, нахилом стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі.

Ступінь пошкодження насадження слабка. Доцільно провести вибірккову санітарну рубку.

Квартал 31, виділ 20, площа 6,8 га.(в рубку 6,5 га)

Насадження дуба звичайного мають механічні та інші пошкодження. На стовбурах дерев з механічними пошкодженнями та уражені стовбуровими гнилями наявні ознаки присутності **технічних шкідників** (виявлені отвори від їхньої життєдіяльності і буро́ва мука).

Ступінь пошкодження насадження слабка. Доцільно провести вибірку санітарну рубку.

Квартал 31, виділ 21, площа 2,4 га.

Насадження пошкоджене **вітром**. Наявні дерева осики та берези повислої із поваленими та зламаними стовбурами на більш ніж 2/3 верхньої частини крони, нахилом стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі. На вмираючих та мертвих деревах осики під корою дерев виявлені ходи стовбурових та технічних шкідників.

Ступінь пошкодження насадження слабка. Доцільно провести вибірку санітарну рубку.

Квартал 41, виділ 3, площа 7,0 га.

Групове пошкодження дерев граба **стовбуровими та технічними шкідниками**. Наявні дерева осики із поваленими та зламаними стовбурами на більш ніж 2/3 верхньої частини крони, відпалою корою від стовбурів та ознаки життєдіяльності технічних шкідників, нахил стовбурів понад 30 градусів від вертикальної осі, а також з дугоподібно зігнутими стовбурами.

Відведена в рубку дерева береза повислої в основному втратили свою біологічну стійкість і перейшли в категорію неліквідної деревини.

Ступінь пошкодження насадження слабка. Доцільно провести вибірку санітарну рубку.

Квартал 43, виділ 2, площа 2,4 га. Дуб червоний знаходиться в I ярусі і домінує над дубом звичайним. Дерев дуба червоного мають підірвану кореневу систему, а також нахил стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі.

Дерев дуба звичайного знаходиться в пригніченому стані, частково випав зі складу насадження. Частина дерев дуба є суховершинними і мають механічні та інші пошкодження. На стовбурах дерев з механічними пошкодженнями та уражені стовбуровими гнилями наявні ознаки присутності **технічних шкідників** (виявлені отвори від їхньої життєдіяльності і буро́ва мука).

Ступінь пошкодження насадження слабка. Доцільно провести вибірку санітарну рубку.

Квартал 44, виділ 3, площа 2,3 га.

Виявлено групове всихання дерев граба та пошкодження їх **стовбуровими та технічними шкідниками**. Наявні дерева осики із поваленими та зламаними стовбурами на більш ніж 2/3 верхньої частини крони, відпалою корою від стовбурів та ознаки життєдіяльності технічних шкідників, нахил стовбурів понад 30 градусів від вертикальної осі, а також з дугоподібно зігнутими стовбурами.

Відведена в рубку дерева береза повислої в основному втратили свою біологічну стійкість і перейшли в категорію неліквідної деревини.

Ступінь пошкодження насадження слабка. Доцільно провести вибірку санітарну рубку.

Висновки та пропозиції:

1. В процесі лісопатологічного рекогносцирувального обстеження оглянуто 18 лісових ділянок на загальній площі 65,4 га, при цьому виявлено:

Вітровал і вітролом – 38,3 га, а саме:

Слабка ступінь пошкодження – 38,3 га.

Стовбурові та технічні шкідники – 27,1 га, а саме:

Слабка ступінь пошкодження – 27,1 га.

2. З метою наведення належного санітарного стану, недопущення розповсюдження хвороб та стовбурових шкідників, втрати технічної якості деревини та згідно вимог СПЛУ провести вибіркові санітарні рубки на площі **65,4 га**.
3. Санітарні рубки провести у терміни відповідно до вимог встановлених Санітарними правилами в лісах України.
4. Провести заходи щодо оздоровлення, запобігання зараженню або пошкодженню суміжних насаджень.
5. В зонах стаціонарної рекреації дерева з сухостійними кронами та нахилом більше 30 від вертикальної осі можуть нести загрозу відпочиваючим, руйнуванню рекреаційних та господарських споруд і ліній електропередач.

Заступник директора
ДСЛП «Львівлісозахист»

Василь СЕНИК

Провідний інженер-лісопатолог
відділ нагляду і прогнозу
ДСЛП „Львівлісозахист”

Ростислав ФЕДАК

Заступник директора –
головний природознавиць
Яворівського НПП

Ігор ПЛЕСАК

Начальник Янівського ПНДВ

Стефан ГАВРОНСЬКИЙ

Начальник Млинківського ПНДВ

Олег ЗАНІК

Провідний інженер з охорони
природних екосистем

Микола ГАВРИЛКО